

Inventarisatie en keuring bomen Vossepark te Hillegom

Colofon

Projectnummer: 09P1800047

Opdrachtgever: Wissing bv
Mevr. D. Best

Vestiging: Pius Floris Boomverzorging Amsterdam
Contactpersoon: ir. D. de Goederen
Telefoon: 020-4974080
E-mail: d.degoederen@piusfloris.nl

Onderzoeker & auteur: ir. D. de Goederen, hoofd onderzoek & advies,
bestuurslid SAG Baumstatik

Datum: 26 maart 2018 (concept)

Bijlagen:

- Inventarisatie- en inspectielijst

1 Inleiding

Op verzoek van Wissing bv zijn de bomen in een deel van het Vossepark langs de Weerlaan te Hillegom geïnventariseerd en visueel gekeurd. De aanleiding voor deze inventarisatie is een studie om een school te realiseren. Hiervoor is de ruimtelijke spreiding, het huidige sortiment en de kwaliteit van de bomen van belang en tevens zijn de bomen visueel geïnspecteerd op gebreken.

Het park en de straatbomen aan weerszijden van de Weerlaan zijn opgenomen op de kaart met waardevolle boomstructuren van de gemeente Hillegom. Zoals in figuur 1 te zien is zijn er in dit deel van het park geen waardevolle bomen aanwezig (die worden aangegeven met een rode stip en boomnummer)¹.

Figuur 1 Links het geel gearceerde deel van het park dat geïnventariseerd is; boven een uitsnede van de kaart met waardevolle boomstructuren van de gemeente Hillegom. Zie bijlage voor de boomnummers.

¹ https://www.hillegom.nl/fileadmin/user_upload/Project_300679_Hillegom_Overzichtskaart.pdf

2 Onderzoeksmethode

De bomen met een stamdiameter van minimaal 10 cm op borsthoogte (1,3 m boven maaiveld: dbh) zijn geïnventariseerd en gepositioneerd op een luchtfoto met x/y-coördinaten (rasterfoto), ondersteund door kadastrale informatie (zie boomnummers in de bijlage). Enkele zaailingen < 10 cm dbh zijn buiten beschouwing gelaten. De positionering betreft geen landmeetkundige inmeting. Tevens zijn de afmetingen van de bomen en de soortnamen geïnventariseerd op geslacht, soort en indien mogelijk op cultivar (ras). In enkele gevallen was het bepalen van soort of ras lastig vanwege de winterkenmerken.

De bomen zijn gekeurd volgens de VTA methode. VTA staat voor Visual Tree Assessment, oftewel visuele boombeoordeling. Deze onderzoeksmethode is te raadplegen in het handboek boomveiligheid van Mattheck en Breloer.² De onderzoeksmethode kent de volgende drie stappen in de procedure.

1. Visuele controle op symptomen van verzwakking. Als er geen bedenkelijke tekenen worden gevonden, wordt het onderzoek beëindigd.
2. Bij een indicatie van verzwakking wordt nader technisch onderzoek (NTO) geadviseerd.
3. Geven de onderzoeksresultaten reden tot ongerustheid, dan moet worden vastgesteld hoe groot de risico's zijn voor de omgeving.

Bij deze keuringsmethode worden bomen individueel bekeken en beoordeeld. Hierbij wordt onder andere gelet op de kroonopbouw en de kwaliteit van de stam(voet). De nadruk van deze inspectie ligt bij het opsporen van signalen die duiden op verstoringen van de balans binnen de boom. Op basis van de uiterlijke signalen wordt de conditie van de boom als goed, redelijk, matig of slecht beoordeeld.

Goed:	De boom toont een goede groei, de twijgsetting en volledige ontwikkeling van de scheuten zijn als goed beoordeeld voor de soort.
Redelijk:	(Lichte) degeneratie van de boom waarbij een verminderde groei van de twijg- en knopsetting aanwezig is. De boom functioneert nog wel naar behoren.
Matig:	Er is duidelijk sprake van stagnatie en het afsterven van twijgen in de buitenkroon. Er is nauwelijks nog sprake van scheutlengtegroei. De kroon heeft een verminderde bladbezetting in het groeiseizoen.
Slecht:	De boom toont een aftakelend beeld waarbij zwaar dood hout en het afsterven van kroondelen en/of top zichtbaar is.

De indexering van de toekomstverwachting op basis van de huidige situatie is als volgt.

Indexering toekomstverwachting	
Slecht	< 5 jaar
Matig	> 5 (< 10) jaar
Redelijk	> 10 jaar
Goed	> 20 jaar

Indexering toekomstverwachting

² Mattheck, C. en H. Breloer, 1995. Handboek boomveiligheid: de boombreuk in mechanica en rechtspraak. Pius Floris Producties, Almere-Haven.

3 Bevindingen

Sortiment

Deze inventarisatie omvat 65 bomen met een stamdiameter van minimaal 10 cm op borsthoogte (1,3 m boven maaiveld). Vijf bomen bleken te zijn verwijderd (stobben aangetroffen). Een abeel (nr. 1) staat feitelijk buiten het zoekgebied, maar is vanwege zijn grote kroonprojectie op de rand van het gebied wel geïnventariseerd.

Het betreft bomen van verschillende geslachten en soorten:

- 12 hulsten (*Ilex aquifolium*)
- 8 wilgen (*Salix*; waarvan 7 knotwilgen *S. alba* 'Chermesina')
- 7 berken (*Betula*; 3 soorten: *B. nigra*, *B. utilis* en *B. pendula*)
- 6 esdoorns (*Acer*; 2 soorten: *A. pseudoplatanus* en *A. platanoides*)
- 4 beuken (*Fagus sylvatica*; 1 zuilbeuk)
- 4 meidoorns (*Crataegus monogyna*)
- 3 amberbomen (*Liquidambar*)³
- 3 Chinese moerascipressen (*Metasequoia glyptostroboides*)
- 3 (sier-) kersen (*Prunus*)
- 3 linden (*Tilia*)
- 3 schijnacacia's (*Robinia*)⁴
- 2 essen (*Fraxinus excelsior*; 1 treures)
- 2 goudiepen (*Ulmus x hollandica* 'Wredei')
- 2 grauwe abelen (*Populus x canescens*)
- 1 Amur kurkboom (*Phellodendron amurense*)
- 1 eik (*Quercus robur*)
- 1 els (*Alnus glutinosa*)

De hulsten, wilgen, berken en esdoorns zijn het best vertegenwoordigd: 33 bomen en 8 soorten. De hulsten staan als groep in de zuidoostelijke hoek van het gebied als heesterbeplanting naast en onder de grotere eik, els, schijnacacia's, es en linde. In dit deel bevinden zich ook de meeste grote bomen (linde, moerascipres, kurkboom). In totaal bevat deze hoek 29 bomen (boomnummers 36 t/m 65). Iets afgezonderd staat een jonge zuilbeuk (nr. 39).

De westelijke rand van het gebied bestaat uit gekandelaarde wilgen c.q. knotwilgen (nr. 29 t/m 35). Er staat een kleinere groep bomen aan de noordzijde ten zuiden van de sloot (6 bomen, 4 soorten, nr. 23 t/m 28) en een zoom bomen langs de Vosselaan (14 bomen, waaronder de 2 abelen, nr. 1 t/m 14) en de Weerlaan (8 bomen, nr. 15 t/m 22). De twee abelen langs de inrit van de Vosselaan zijn de grootste bomen in hoogte en kroonprojectie (nr. 1 en 5).

De Amur kurkboom (nr. 36) is dendrologisch het meest bijzonder te noemen, omdat deze soort niet veel wordt aangeplant. Deze boom heeft echter een dubbele verkleefde top, waardoor de kwaliteit van de boom matig te noemen is.

Een groot deel van de bomen in dit park is exoot en deze bomen zijn aangeplant vanwege hun sierwaarde (bloei, vorm of herfstkleur), maar in geen geval zijn ze geregistreerd op de lijst van waardevolle bomen van de gemeente. De bomen hebben

³ zonder kurklijsten, mogelijk *L. formosana*; twee amberbomen zijn in het verleden getopt, waarschijnlijk vanwege stormschade.

⁴ mogelijk anders dan *R. pseudoacacia* (of cultivar) vanwege afwijkende schors

geen hoge leeftijd. Omdat de wijken ten zuiden en oosten van het park gebouwd zijn in de jaren 1960 zijn de oudste bomen vermoedelijk ca. 50-55 jaar oud.

De wilgen, abelen en berken (en linde) hebben daarom al een flinke afmeting (voor de soort) omdat dit snelgroeiende soorten betreft waarbij de gemiddelde omloop korter is dan voor duurzamere soorten zoals eik of beuk.

Waarschijnlijk zijn er ook bomen later aangeplant (ca. 30 jaar oud), waaronder de eik, els, de beuken, amberbomen, goudiepen en esdoorns.

De conditie van vrijwel alle bomen is als redelijk of goed bepaald en dit correspondeert met het overwegend (jong) volwassen bomenbestand. De enige uitzondering is een hulst met een slechte conditie (nr. 60).

Boomveiligheid

Er zijn enkele boomtechnische gebreken aangetroffen. De noemenswaardige gebreken die (op termijn) een gevaar voor de omgeving kunnen opleveren, zijn:

- zwaar dood hout in boomnummers 26 en 36 (te snoeien),
- een dubbele verkleefde top van boomnummer 36 (Amur kurkboom),
- een rotting in de hoofdtak van boomnummers 8 en 18,
- een matige of ernstige scheefstand van 10 bomen, niet onnatuurlijk (nr. 5, 14, 31, 42, 43, 44, 47, 55, 59 en 61 waaronder 6 hulsten),
- bastchades aan de stam > 15% van de omtrek (nr. 8, 42, 43, 44 en 56) en
- een lichte rotting in de stamvoet van 10 bomen (nr. 5, 21, 23, 25, 29, 30, 32, 33, 34 en 47); hierbij zijn boomnummers 5, 21, 23 en 47 als attentiebomen aangemerkt.

Het potentiële risico dat de volwassen grauwe abeel (nr. 5) oplevert vanwege zijn scheefstand en lichte rottingen in de stam en stamvoet, maakt dat deze beoordeeld is als attentieboom (niet acuut, wel jaarlijkse controle nodig). Ook de Himalayaberk (nr. 21), amberboom (nr. 23) en zwarte berk (nr. 47) dienen frequent gecontroleerd te worden (attentiebomen). Deze vier bomen hebben relatief de meeste noemenswaardige gebreken.

In het vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, teken ik hoogachtend en met vriendelijke groet,

Pius Floris Boomverzorging Amsterdam
Afdeling onderzoek, taxaties, ecologie en advies

ir. D. de Goederen,
hoofd onderzoek & advies,
lid SAG Baumstatik.

Onderzoek wordt verricht en adviezen worden uitgebracht, alleen op voorwaarde dat de aanvrager afstand doet van ieder recht op aansprakelijkheid.